

pres. 2004
VIII, 103

probel. part. f.

83-425 Dziemiały

Chojnice
JOW Gr. P-AK
Masłowski Ambroży
ps. "Sokół"
M: 1201/2007 Pom.

IS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Masłowski Ambrosy

T: N: 1201/2007 Pom.

Chejnie part. JOW gr. P-AK

I/1. Relacja —

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora

k. 2 s. 1-4

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora

k. 2 s. 1-2

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja

.....
.....
.....
.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne

k. 18

VI. Fotografie

brak

1/2. Dokumenty dotyczące reletowa
- Mastowski Ambroży:

1. Oświadczenie A. Mastowskiego o
działalności konspiracyjnej

Stanisława Antoniego Bucznińskiego
z 29.08.1994(?), kserokop.

k. 1 s. 1-2

2. Kserokopia zaśw. nr 313252

Mo. do Spraw Kombatantów i

Osób Represj. o upr. komb. Mastowskiego

Ambrożego.

k. 1 s. 3-4

brozy Masłowski
RADUN skr. pocz. 241
83-425 Dziemiany
woj. pdańskie

ps. "Sokol" Radun

dnia 29 sierpnia 1964

Dowódca Oddziału Wypiszeville - Kdown
imię, nazwisko, pseudonim i adres
składającego oświadczenia
(dla mężatek nazwisko po...)

Dowódca bunkra Jaszynka
i w. Stryżowici czynny od 42-45
Tomasz J. Poinovola
Grodzka 14 w. Komb. i Osob. Represy
OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, uczestnik (czka) - (wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę obozu, więzienia itp. - od - do)

J. O. W. Stanisław Krajowa - Gryf Pomorski - lata 1942 - 1945 / do: marzec 1945/

świadomy odpowiedzialności za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący (a) się

dowodem osobistym (innym dokumentem), seria i numer SJ 5019269

wystawnionym dnia przez 8 czerwca 1964 r. KP MO Koscierzyna

oświadczam, że Ob. Brzeziński Stanisław plutoni syn (córka) Brumora

urodz. dnia 8 maja 1934 r. w Koscierzynie

jest mi znany (a) osobiście jako uczestnik (czka) - wymienić formację, ugrupowanie, jednostkę, nazwę obozu, więzienia itp. oraz okoliczności, z jakimi świadek zetknął się z otrzymującym (cą) oświadczenie

i czasokres od - do) w ostatniej dekadzie 1943 r. gospodarstwa rolnie, szczególnie zabudowa

osobnego gospodarstwa p. Brzezińskiego Brumora i żony jego Helmy, z względu na potrzebę
strategiczne jakimiś deborami, zostały objęte w zagospodarowanie konspiracyjne
z których była zaprzysiężona cała rodzina w tym gospodarstwie mieszcy się etc
formie Schrony / bunkry / Tam też zapoznaniem cała rodzina gospodarzy, a między
innymi w ps. Brzeziński Stanisław, który wówczas jako młodo-lat, spełniał wiele
powierzonych zadań, je jako D-ca Grupy Operacyjnej "Sokół" odbyłem wiele spotkań
w ps. gospodarstwie, jak to por. Tłumaczem, Dudzik, Dorożdza, Szyzdek - Sobolew - Seka
i wielu innych. W ps. Stanisław, abnaki mi się w pamięci jako sprytny, odważny, Tęczyk, itp.

Wyżej wymieniony (a) posiadał (a) pseudonimy (y) "Mysiek"

stopień wojskowy - pełnił funkcję Tęczyk, wartownik, obserwator

oraz brał udział w następującej działalności zaliczanej do uprawnień kombatanckich (wymienić jej rodzaje, miejscowości, czasokresy itp.)

W okresie lat operacyjnych były różne b. krytyczne
Sytuacje strategiczne, Tęczyk punkt Gospodarstwa Brzezińskiego Brumora i
całej rodziny w okresie ostatniej dekady 1943 do wiosny 1944 r. Oddziałem
partyzantom nieocenione usługi, jak to zaprowadzenie, schronienie, leżenie
i otrzymywanie Tęczyk i zaplecze. Partyzantki Oddz. "Szyzdek" - Dorożdza, Sob-
kpt. Szelenowski i wiele Grup Bagnowych, dzięki ps. por. Brumora. Cała Rodzina
Brzezińskich, była oddana dla poddaniej współpracy, zaś ps. Szyz-
Stanisław z innymi w ps. powierzonych zadań jak to Tęczyk, postawienie
zadań wartowniczych, obserwacji terenu, patrole z oddziałem się wymanipulować, m
jak to Tęczyk zagrożeń Cała Rodzina Brzezińskich i ich syn Stanisław
byli zaprzysiężeni przez D-ca Oddz. "Szyzdek" - Sobolew (kpt. Szelenowski)

Nyżej wymieniony był represjonowany (a): wymienić jej rodzaje, miejscowości, czasookres, organy represjonujące (nazwę), z jakich powodów itp.

Byli przysiedłowcami z rodzinnego gospodarstwa i osadzeni przymusowo na innym gospodarstwie - niżej gospodarstwie na krótkim przebywaniu do końca okupacji - tj. w m-cu marcu 1945 wrócili z rodzinną stroną.

Jeśli świadek jest członkiem organizacji kombatanckiej powinien podać jej nazwę, wpisać numer legitymacji członkowskiej, datę jej wydania, przez kogo

Związek Kombatanckich Rzeczypospolitej Polonii i Bydgoski Wierźniów Politycznych-Koło Wierźniów

Czy świadek posiada uprawnienia kombatanckie; podać kiedy i przez kogo przyznane, nr legitymacji, (zaświadczenia), datę wydania

Zaświadczenie Nr. 313252 Wpzd, d. 1/3 Kombatantów i Ofic. Represjonowanych z d. 28. 04. 1994r. Nr. poid. 7149

[Handwritten signature]

własnoręczny podpis

Stwierdza się wiarygodność podania
Ewangelix Saldowicki
Polskiego Kombatancków

potwierdzam wiarygodność
podpisu świadka

Opinia organizacji kombatanckiej

.....
miejscowość, data

.....
pieczęć organizacji kombatanckiej
imię i nazwisko, funkcja

ZASWIADCZENIE

Nr 313252

URZĄD DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH

MASŁOWSKI

Nazwisko

Ambroży

Imiona

13.05.1916 r. Raduń

Data i miejsce urodzenia

Uprawnia do przejazdów
PKP i PKS
wg 50% zniżki

Niniejsze zaświadczenie uprawnia do ulg i świadczeń określonych w ustawie z dnia 24 stycznia 1991 r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. nr 17, poz. 75 z późniejszymi zmianami).

Z upoważnienia
Kierownika Urzędu do Spraw Kombatantów
i Osób Represjonowanych
m.p.

28.04.1984 mgr inż. Leszek Mićwicz
Data Pełnomocnik w Podgórsku

[Signature]
podpis posiadacza zaświadczenia

RODZAJE I OKRESY
ZALICZANE DO UPRAWNIEN
USTAWOWYCH

Adres zamieszkania

83-425 Dziemiany

Okresy		Wyszczególnienie	Przepis ustawy
od	do		
07. 1942	07. 1945	Ruch Oporu Gnyf Pomorski	4/2/31-
Łącznie: lat .. 2		miesiące .. 6	
Zmiana: lat		miesiące	

m.p.

[Signature]
podpis

ANTONI ROZEK lat 20-gimnazjalista-harcercz "Pogotowia Harcerskiego"-39r Brusy wraz z ojcem Jozefem z Zabna-Brusy wł.majatku zostali aresztowani w Chojnicach przez SA za udział w ruchu oporu i zgineli w obozie Sachsenhausen.
ZGINELI ŚMIERCIA MĘCZENSKA-CZĘŚĆ ICH PAMIĘCI.....

7179

4
Grupy SS-zwane "Jagdkomando" bez wyroku. W rejonie Wiela pow. Chojnice dokonały od października 44r. do grudnia 44r. 16 egzekucji na 47 osobach. W rejonie Czerska pow. Chojnice dokonały 21 egzekucji na 31 osobach. Często ginęły całe rodziny.

W miejscowości Konewka 30.10.44r. zamordowano: Ignaciego Jaroszkiewicza i jego żonę Wandę Jaroszkiewicz. W Bielawkach 20.11.44r. Jagdkomando zamordowało Jozefa Cieminskiego, Franciszke Cieminska i Martę Cieminska, s Piotra Cieminskiego i drugiego s Jozefa Cieminskiego.

W miejscowości Kurcze 14.12.44r. Jagdkomando zamordowało Rolbieckiego i jego żonę Paulinę Rolbiecką s Edmunda Rolbieckiego c Agnieszke-zameznej Napiatek i jej męża Klemensa Napiatek w dniu 11.11.44r. w lesie pod Niezurawą.

W miejscowości Smuga 18.10.44r. Jagdkomando zamordowało Jana Kiedrowskiego i Franciszkę Kiedrowską. -ppor Leszek

Dowódca O/Radun-Karsin Gryf Pom. i AK oraz bunkra w Przytarni k. Wiela. Prezes Koła Gminnego Związku Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych w Dziemianach dh Ambrozy Masłowski "Sokoł". Zasz. kombatanckie nr. 313252 od 07.42r do 02.45r Ruch Oporu- Gryf Pomorski czł. 1/2/3

Walczył czynnie i zbrojnie z okupantem hitlerowskim i przeżył wojnę z Polakami, których bronił.

Członek Gryfa Pomorskiego
Prezes Koła Gminnego Zw. Komb.
RP i Był. Wiesz. Polit. w Starej
Kiszewie BRUNON LEYK

Komendant Gryfa Pomorskiego
na Gminie Dziemiany od 40r.
do 03.45r. JOZEF ROLBIECKI

Aloizy Bruski "Grab" dowódca
Oddziału partyz. "Swierki"
AK-rejon Osiek-Starogard-Swie-
cie-Tuchola-Silno -Chojnice.
O/walczył z Gryfem Pom. wzale-
żności od potrzeb.

Ambrozy Masłowski "Sokoł" d-ca Oddz. partyz. "Tuszkowy" Lipusz-Dziemiany od 07.42r do 02.45r Gryf Pom. art 1/2/3 i d-ca bunkrow "Jastrzebie-12 osobowy - czynny od 07.42r do 02.45r -bunkier bojowy i bunkra w Przytarni-naboru i szkolenia rekrutów, zaopatrzenia w sprzęt wojskowy-bunkier organizacyjno-bojowy -12 osobowy-czynny od 07.42r do 02.45r. Brał udział w różnych akcjach bojowych z policją, SS, SS Jagdkomando, Wehrmachtem i z grupami "szpiclow" w okresie od 07.42r do 02.45r Brał w walce z oddziałem policji k/Sumin pow. Kosciierzyna w lipcu 42r, w rozbiciu aresztu we Wielu w marcu 43r, w obronie bunkra Ciegardko-Kosciierzyna z oddziałem żandarmerii 23.08.43r, w napadzie na pociąg wojskowy k/Dziemian w kwietniu 44r, w bitwie Łubiana pod Piekłem 26.05.44r, w napadzie na posterunek w Lipuszu 08.44 i z Wehrmachtem w Lesnej Hucie w styczniu 45r.

- wykonywał rozkazy d-ców Gryfa Pom., AK i ZHP Romualda Lamke "Paczek" grupa partyz. Lipusz Gryf Pom., Leona Kulasa "Zawisza" grupa partyz. Lipusz Gryf Pom., Jana Klaman "Ludwik" grupa partyz. Wiele-Karsin Gryf Pom. Marcjana Czarnowskiego "Wrzos" Oddz. partyz. "Młynki" Gryf Pom. i Jana Szalewskiego "Sobol" AK Oddz "Szyszki-103" oraz pośredników i łączników.

(Leon Dmolewski) 7

III/1. Materiały dotyczące rodziny
relatora: Mastowskiemu Ambrożemu

1. Opis sylwetki Mastowskiej Amny,
matki Ambrożego, ze smiałkami
o Ambrożym autorstwa Stanisława
Pawłochy, kserokop. rękop.

k. 2 s. 1-2

Sylwetka.

Martowska Anna z mężem, jak tylko niezam
swoje pamięć, prowadzili własne gospodarstwo
rolne, położone na wybudowaniach wsi Raduń,
gm. Dziemiany, pow. Kościerzyna. Było to gospo-
darstwo o średniej wielkości, gdzie większość zaj-
mowały lasy. Budynki położone były przy samym
leśniku. Dla własnego użytku posiadali warsztat ślusar-
sko-kowalski. Warsztat ten był szczególnie przydatny
w pierwszych latach wojny. Syn syn Ambroży naprawdę
partyzantem bronił.

W rodzinie Martowskich było 2 pięcioletnich sy-
now i 2 córki. Trzyna lat przed wojną, z matką matki,
córki wyjechały razem i zamieszkały w Gdyni.

W sierpniu 1939 roku syn Paweł, jako żołnierz
został zmobilizowany. Z wojny nie wrócił. Teraz
matka Anna z najmłodszym synem Ambro-
żym prowadzili gospodarstwo.

Rodzina Martowskich znana była ze szczególnej
patriotycznej postawy wobec Ojczyzny.

Wtedy wybudowano wujka, dom ich stał się pu-
nktem kontaktowym i schronieniem dla osób,
które przeżywały zagrożenie ze strony władzy ni-
emieckiej.

W lesie budowano bunkry, a w stodole
zamontowano punkt radiowy. Gramadziło
broni.

2

7

Niemcy natomiast organizowali szerególną obserwację nad rodziną Mastowskich.

Jeńców 1942 r. warmi z Dwiermian dokonali szczegółowej rewizji i aresztowali Ambrożego. Po udanej ucieczce z policyjnego więzienia, Ambroży wstąpił w szeregi partyzanckie do oddziału "Szyszek", gdzie pod pseudonimem "Sokół" walczył do czasu wkroczenia Armii Czerwonej w 1945 roku.

Po ucieczce Ambrożego, Niemcy ze szczególnym okrucieństwem śladali się nad matką Anną, którą również aresztowano i po długich przesłuchaniach osadzono w obozie w Potulicach, gdzie zmarła.

Do czasu aresztowania, mimo grożącego jej niebezpieczeństwa pomagała i współdziałała z partyzantami. Takiej pomocy, ja jako partyzant, również kilkakrotnie doznawałem.

Pacci Anna Mastowska, w pełnej czystości na trwałe pamięć i umieszczenie jej nazwiska wśród Polek, które walczyły w szerególnych okolicznościach o Polskę w II wojnie światowej.

Opracował - Kazimierz Paneroba.

T: K: 1201/2007 Pom.

Chojnice

Masłowski Ambroży
Tr. Marty informacyjnej
k. 18

DK Pom.
"Szyński 103"
1

MASEŃSKI AMBROŻY ps. "Sokół"
zob. Szujański J. "Jedliny-102". Arch. AK, B/26-89
s. 63

Żołnierz oddziału part. AK "Szyński-103",
dowódczynego przez por. Jana Szalewskiego,
działającego w Bonach Tucholskich.

A. Zick. 90

MASŁOWSKI Ambroży

ps. "Sokół"

part 2)

urodz.

partyzant "Szyszki"

Br. J. Z z M

Wykaz odznaczeń "Jary" - Michała

Chojnice
TOW Gryf 3

MASŁOWSKI AMBROŻY

Partyzant w grupie J. Klamana

T.: Klamana J., insp. ~~Fcz~~ Chojnice, I/s 6

MCz 97

Mastowski (im.)

Chojnice 4
ZWZ-AK

Członek komendy ZWZ Chojnice
przewodzi wywiad cywilny; podlega
szefowi wywiadu - Marzejewskiemu.

rel: Bernard Szczęsny k.osob. A-421-
-1047 imsp. Chojnice (III).

Wz. X 199.

Pomr. - Chojnice 5
Gryf Pomorski
(Sympol)

Mastowski vel Mastowski Ambrosz
ps. Sokół

bez relacji

W jego gronie był Czapiński Antoni
bez relacji

APAK Sygm. B/82 Jaszowski. Analiza... 5/12. 1929
Nulcar

a) Mastowski Ambroży ^{Chojnice Tisz} 6
ps. „Sokoł”

zob. T: M: 220/829 Pom. Pomorskie Stan.
cz. 1/1 s. 37-37a

2011.12.28

a
Mastowski Ambrosy
ps. "Sokol"

Chojnice
Gryf - A D ?

Dca. grupy partyzanckiej

zob. T: M: 1284/2124 Dom. sz. 12
Bresimski St. (Chojnice)

Wsk. x 104

Chojnice
Tow
Guzt Pom
8

Masłowski Ambroży
ps. „Sokół”

Był dowódcą oddziału Rodun - Korosin Guzt Pom: AK
orał bunkra w Prytorni K. Ucha

Zob.: T.M - 1183/1979, Leon Drobniński, ul. III/13
Insp. Chojnice

Chojnickie
TOW
Czyt. Pom. 9

Masłowski Ambroży
ps. "Sokół"

Był członkiem Czyt. Pomorskiego

Zob. T: M-1183/1979, Leon Drobniński, ul. III 13
Zesp. Chojnickie

a

Mastowski Ambrozij

Chojnice 10
JON Gr. Pom.

Wraz z Marcelim Orlikowskim
miał bunkier w rejonie prz.
Przytarni. Był członkiem oddziału
dowodzonego przez por. Jana Szalewskiego,
aresztowany w 1943r. i osadzony w policy
w Dziemianach, został przez partyzantów
uwolniony.

zob: relacja Fr. Mastowski b. osob M-749/1426
inop. Chojnice

Wsk XH 189

a Mastowski Ambroszy Chojnice
part. AK 11
partyzant oddz. Szelewskiego

Utrzymywał kontakty z Marcelim Orlikowskim, przyrodnim bratem Franciszka Kozłowskiego; mieli bunkier w Przejarni;
aresztowany w 1943 r. przez policję niemiecką i osadzony w areszcie w Dziemianach został następnie uwolniony przez kolegów z oddz. partyzanckiego - dokonał ucieczki i uwolnienia:

sob: relacja Franciszka Kozłowski
M-749 Imp. Chojnice 2. IV/1 str. 3

8. VII 2007

^a Mastowski Ambrozij ps. Sokol ^{Chojnice}
504 G. P. 12

Wiosna 1944v. nawiązał z nim
kontakt Jan Dobel i wspólnie
wybudowali w lesach Głuchego Bora
schron ziemny, w którym obaj
mieszkałi do jesieni.

zob. rel. M-801/1526 Jan Dobel,
insp. Chojnice, 12. 1/1

Wł. VI, 2000

Mastowski Ambroży
z Radunia

Chojnice 13

Po zakończeniu wojny
aresztowany przez UB;

T: K-989/1723 imp. Tesew
Miloch Józef

Wz. T, 2000

Mastowski Ambroży
ps. „Sokoł”

Tzw 14

zob: T:U: 220/829 Pom. 2.III / 15 s. 11
Pawroche Stanisław (Tzw)

Wz. IV, 104

Masłowski Ambrozj

Chojnice

15

a

Ambrozj Masłowski "Sokoł" d-ca Oddz. partyz. "Tuszkowy" Lipusz-Dziemiąny od 07.42r do 02.45r Gryf Pom. art 1/2/3 i d-ca bunkrow "Jastrzebie-12 osobowy - czynny od 07.42r do 02.45r -bunkier bojowy i bunkra w Przytarni-naboru i szkolenia rekrutów, zaopatrzenia w sprzęt wojskowy-bunkier organizacyjno-bojowy -12 osobowy-czynny od 07.42r do 02.45r. Brał udział w roznych akcjach bojowych z policja, SS, SS Jagdkomando, Wermachtem i z grupami "szpiclow" w okresie od 07.42r do 02.45r Brał w walce z obtawa policji k/Sumin pow. Koscierzyna w lipcu 42r, w rozbiciu aresztu we Wielu w marcu 43r, w obronie bunkra Ciegardko-Koscierzyna z obtawa zandarmerii 23.08.43r, w napadzie na pociąg wojskowy k/Dziemiąn w kwietniu 44r, w bitwie Eubiana pod Piekiem 26.05.44r, w napadzie na posterunek w Lipuszu 08.44r i z Wermachtem w Lesnej H ucie w styczniu 45r.

- wykonywał rozkazy d-cow Gryfa Pom., AK i ZHP Romualda Lamke "Paczek" grupa partyz. Lipusz Gryf Pom., Leona Kulasa "Zawisza" grupa partyz. Lipusz Gryf Pom., Jana Klaman "Ludwik" grupa partyz. Wiele-Karsin Gryf Pom. Marcjana Czarnowskiego "Wrzos" Oddz. partyz. "Młynki" Gryf Pom. i Jana Szalewskiego "Sobol" AK Oddz. "Szyszki-103" oraz posrednikow i łącznikow. Ppor Leszek Gryf

Zob. Inf. Leonie Drobiniskiego - b. osob.

1/8. X '09 Gmp. Chojnice

Mestowski Ambrozij
ps. "Schoo"

Chojnice 16
pat. AK
"Szech"

Zob. list J. Szolerskiego do W. Szajdara z
24.08.1965 r.,
W T: M: 47/656 Pom. J. W. Szajdar,
z. 4, poz. 2

16.01.08

Masłowski Ambroży
ps. „Sokoł”

Chojnice¹⁷
„Szyński”

Part. O B krypt. „Szyński”
pod dowództwem Jana Szalewskie
go.

sob. Szajder J. W., Wspomnienia
partyzanta Armii Krajowej...
Jorn 2001, s. 149

AK. v105

Mastowski Ambroży

Chojnice 18
SON Gr. D - PAB - AK

Aresztowany w lipcu 1942 w Radumin
k. Dziemian (part. SON „Gr. P.”) Zbiegł podczas
eskortowania do Wicła, gdzie miał być
aresztowany. Dotarł do domu i ukrył
dokumenty organizacyjne. Następnie ukrywał się,
będąc stonkiem oddz. Szalewskiego „Gryfki”,
także po przejściu Szalewskiego do PAB,
następnie AK.

zob. Gęsiowski A., Steyer G., Tajne Orga-
nizacja Wojskowa „Gryf...”, Gdansk
Ak. X'12 2010, s. 313

Masłowski Ambroży

